

і оподаткування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування» на другому (магістерському) рівні вищої освіти, а також для курсів підвищення кваліфікації фахівців з обліку і оподаткування, аналітиків та аудиторів. Рекомендується для обговорення та доцільності включення запропонованої дисципліни у навчальний план закладів вищої освіти для забезпечення набуття сучасних знань здобувачами другого (магістерського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» спеціалізації «Діджитал аудит та аналіз» та «Фінансова аналітика».

Список використаних джерел:

1. Безверхий К.В. Дисципліна «Інтегрована звітність»: вимога часу. Економіка: реалії часу. Науковий журнал. 2019. № 4 (44). С.18-24. URL: <https://economics.opu.ua/files/archive/2019/No4/18.pdf>.

Бочуля Т.В.,
д.е.н., професор,
професор кафедри фінансів та обліку,
*Харківський державний університет
харчування та торгівлі
(Харків)*

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ КОНСТРУКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

У бізнесі, який сьогодні знаходиться на перетині різних інформаційних потоків, переважна більшість конкурентних переваг доступна на основі інформації. Важливо, що інформація для управління формується не лише з даних про бізнес-процеси, а враховує також повідомлення з релевантною інформаційною сутністю: статистична інформація з системи великих даних; експертні висновки; професійна думка. Саме інформація дозволяє бізнесу оминати турбулентне середовище, викликане змінами, та швидко адаптуватись до змін в інноваційній економіці. В інформаційній архітектурі обов'язково мають бути реалізовані автоматизовані системи, бази рейтингових і аналітичних даних, внутрішньо корпоративні комунікації, технологічні та технічні інновації, інформаційні експертні системи.

Інформація як нова перевага також має зворотній вплив на бізнес, якщо не забезпечити належне управління нею. Великі бази даних, інтенсивний інформаційний вплив, складні інформаційні зв'язки створюють певний хаос в управлінській системі, що підвищує рівень невизначеності та ризиковості. Необхідність управління інформацією пояснюється наявністю в ній характерних ознак, які впливають на її стабільність у якості джерела конкурентної переваги.

Управління інформацією є природним процесом для сучасного бізнесу та характеризується певними чинниками: інтенсивністю інформаційних процесів і потоків; впровадженням аналітичних додатків з обробки даних; розширенням видів інформації; побудовою складної інформаційної структури; формуванням рухливої моделі інформаційних процесів тощо. Формування політики інформаційного управління передбачає реалізацію інновацій в інформаційних і управлінських процесах із формуванням результативної моделі змін в інформаційній системі підприємства. В інформаційному управлінні реалізується складна система інформаційно-аналітичних конструктивів прийняття рішень, що дозволяє кардинально змінити організаційну структуру з формуванням єдиного інформаційного простору.

1. Інтегруючий ефект для управління – спрощення управлінських процесів внаслідок прискорення руху інформації між управлінськими підсистемами з формуванням мережевої системи управління. Така модель може бути як горизонтально, так і вертикально орієнтованою – без виділення центру управління та з акцентом на ньому.

2. Мобільна конфігурація управління – на основі мережевої моделі управління забезпечується адаптація та максимальна гнучкість до змін, обумовлених розвитком економіки. Технологічне підґрунтя інформаційного управління дозволяє не змінювати організаційних правил та розроблювати різні стратегії з формуванням декількох альтернатив управлінських рішень.

3. Бінарність – інформаційне управління на технологічному підґрунті реалізується як централізоване та децентралізоване одночасно. Це налагодження інформаційного координування за різними сценаріями, що можуть перетинатись на заміщуватись без ризику інформаційної асиметрії.

4. Ознака організаційного ресурсу – управління інформацією як організаційним ресурсом здійснюється з урахуванням процесів обробки, передачі та зберігання даних. Такий ресурс не може бути повністю використаним, з часом такий ресурс втрачає корисність, проте може набувати якісних параметрів відповідно до складності завдань діяльності підприємства.

Розвиток сучасного бізнесу залежить від інформації, що є атрибутом економічного середовища як складної системи суспільно-економічних відносин з орієнтацією на інновації та трансформаційні зміни.

Сьогодні кожне підприємство стикається з ускладненням умов провадження діяльності, що викликано процесами розвитку економіки, підвищенням конкуренції між учасниками ринкових відносин і динаміці цільових вподобань споживачів.

Відповідно екстенсивний розвиток бізнесу стає безперспективним, що спонукає до використання інноваційних методів бізнес-аналітики. Розвинуті технології аналітичних досліджень дозволили суттєво підвищити рівень якості інформаційних процесів. Зокрема, інформаційній системі підприємства доступні будь-які інформаційні ресурси без обмежень в часі та обсязі їх обробки. Точка ефективності інформаційних процесів у розвинутих аналітичних системах знаходиться у площині синергії трьох ключових

параметрів інноваційної інформаційної системи – унікальність, релевантність кількість (рис. 1).

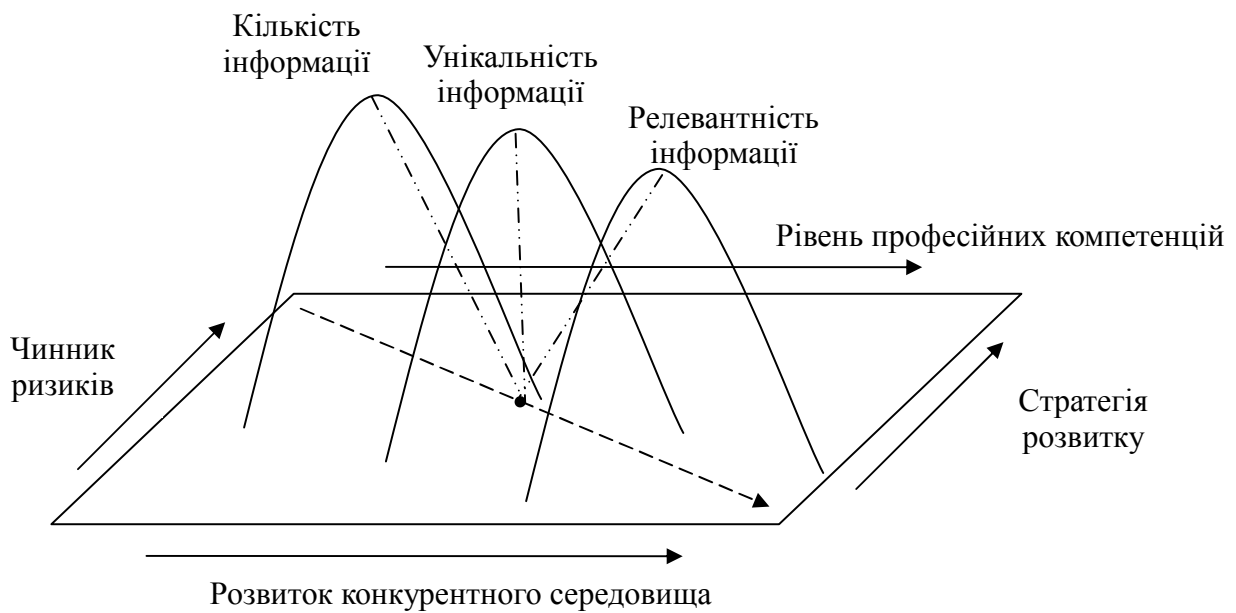

Рис. 1. Синергія параметрів розвитку сучасної інформаційно-аналітичної системи

На рис. 1 показано проекцію розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення управління на зовнішні чинники змін, що пояснюється взаємозалежністю інформаційних та економічних процесів. Відповідно до розвитку конкурентного середовища здійснюється адаптація професійних компетенцій до вимог ринку, а отже, підвищуються якісні параметри інформації для прийняття рішень. На рис. 1 наведена імпульсна система інформаційно-аналітичного забезпечення управління, тобто система, в якій інформація надходить та оброблюється відповідно до певних періодів часу, які повторюються – цикли економічних процесів. Імпульсна система обов'язково складається з декількох елементів, які разом формують постійну частину системи, а саме конкуренція, ризики, зміни, компетенції. Ці елементи перетворюють інформаційні сигнали у імпульси для системи управління, на підставі яких змінюється інформаційне середовище підприємства з впливом на рішення та стратегію розвитку. Здебільшого інформаційні системи не розглядаються як імпульсні – переважно їх визначають через використання поняття циклу. На нашу думку, саме імпульси є основою інформаційних процесів та інформаційної системи. Рух інформації починається з певної дії, обумовленої певним імпульсом. Обробка даних є складним процесом, що також регулюється імпульсами, які характеризують поточний стан суспільно-економічних процесів.

Інформаційно-аналітична система управління є взаємозалежною, інтегрованою сукупністю компонентів організаційних, правових, інформаційних, методичних, програмно-технічних характеру, що забезпечують необхідну якість прийнятих управлінських рішень за рахунок раціонального використання

інформаційних ресурсів та технологій [1, С. 299–300]. Інформаційно-аналітична система як сукупність інформації (інформаційна база) визначається у розрізі рівня забезпеченості управління економічними процесами відомостями із бази даних [2, С. 194]. Це середовище, що формується та розвивається, виходячи з колабораційних процесів та активізації комунікаційних зв'язків, сприяючи відкритості системи щодо пошуку та передачі інформації.

Таким чином, інформаційно-аналітична конструкція бізнесу є проекцією категоріальної характеристики розвитку відповідно до умов економіки та змін у підприємницьких відносинах з описом процесів, що охоплюють всі етапи діяльності на мікро- та макрорівнях відповідно до своєчасності реагування на інновації із їх імплементацією у систему рішень. Інформаційне управління виводить на якісно новий рівень перспективу здобуття стійких конкурентних переваг, оскільки дозволяє не стільки налагодити поточну підприємницьку діяльність, скільки досягти сталості у розвитку підприємства у цілому без асиметрії в кінцевих результатах. Еволюційні перетворення торкнулись всіх аспектів формування інформаційної системи, проте залишаються неповністю опрацьованими питання, пов'язані з технологізацією інформаційного управління з формуванням нових моделей інформаційних зв'язків для підвищення ефективності інформації без додаткових витрат часу та коштів. Очікуваний ефект від змін можливий за умови ініціативних перетворень з превалюванням інноваційних розробок, що відповідає умовам провадження підприємницької діяльності, які встановлені з урахуванням еволюції суспільства та економіки.

Список використаних джерел:

1. Рейтерович І. В. Інформаційно-аналітична діяльність / І. В. Рейтерович, С. О. Телешун // Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. Ковбасюка, В. Трощинського, Ю. Сурміна. К. : НАДУ, 2010. 820 с.
2. Босак І. П. Інформаційне забезпечення управління підприємством: економічний аспект / І. П. Босак, Є. М. Палига // Регіональна економіка. 2007. № 4. С. 193–195.